

leur, Prof. Grosheide te Amsterdam, vele berichten zendt, verslagen van vergaderingen, jaarverslagen, enz. Zoo verrijkt men het blad met copie en wisselt men gedachten uit en bemoedigt men elkander in het geheele land met het hooren van den zegen, dien God op den arbeid geeft.

Misschien wordt zoo ook langzamerhand, als maar „Witte Velden“ het centrale blad wordt voor alle werkers in den Evangelisatie-arbeid, het blad grooter van omvang en verandert het in gedaante.

Want het is nog maar o zo bescheiden! Leg er eens naast: „Woord en Daad“, het orgaan van den Centraal-Bond voor Inwendige Zending! Een om de drie maanden verschijnende aflevering van onstreeks 60 bladzijden naast dit bescheiden blaadje.

Dat is het bewijs, dat er nog veel is te doen, en dat doet de wensch geboren worden, dat er veel groei in ons werk moge worden gezien.

Want dat arbeid in het Koninkrijk Gods klein begint, is niet erg. We weten het uit de gelijkenis van het mosterdzaad.

Maar mosterdzaad groeit.

En ook dit blad groeit door den zegen Gods.

De velden zijn waarlijk wit om te oogsten. Ook dit blad roept telkens aan al onze menschen, die medewerken in de Gereformeerde Evangelisatie, toe, te arbeiden met macht, eer de groote dag van den oogst daar is, als de hemelsche Landman Zijn oogst binnenhalen zal.

C. B.

UIT DE BUITENLANDSCHE KERKEN.

De Synode der Chr. Geref. Kerk in N. A. Gezangen en Zendingkwesties.

Op 15 Juni 1928 kwam deze kerkelijke vergadering samen en wel in de stad Holland, in 1847 gesticht door Dr. A. C. van Raalte en zijne medekolonisten. De oudste kerk van Afgescheidene origine in deze plaats dateert van 1855. Zij was de vrucht eener beweging van protest tegen de aansluiting aan de Geref. Kerk, die een vijftiental jaren vroeger had plaats gegrepen, zoowel als verzet tegen de suprematie op allerlei gebied tegen Van Raalte en zijn kerkeraad.

En toch is het de ironie der historie dat Van Raalte's oud kerkgebouw nu reeds sedert 49 jaren het eigendom is der Chr. Geref. Kerk aan de Negende straat, result van agitatie tegen de Vrijmeetschappij, eene beweging die grootendeels geleid werd door mannen die onder Van Raalte gediend hadden als diakenen of ouderlingen, vooral Teunis Keppel, een der krachtfiguren van de emigratie van 1846 en 1847. Enkele jaren geleden vergaderde de Synode in de oude kerk van Van Raalte, versierd met een marmeren gedenkplaats, „In Memoriam van dezen man, „krachtig in woorden en werken“, die een blijvend stempel heeft gedrukt op deze nederzetting.

Ditmaal echter is de plaats der samenkomst het gebouw der Central Ave. kerk, het grootste kerkgebouw in deze stad van vele kerken. De H. Keegstra, die de Synode van 1926 als vice-president diende, werd gekozen tot voorzitter der synodale vergadering van 1928. Elk der vijftien Classes der Chr. Geref. Kerk is vertegenwoordigd door zes deputaten, zoodat een negentigtal dienaren des Woords, en ouderlingen, met de adviseurs, ongeveer honderd mannen broeders, een drietal weken met elkander delibereren. En allerlei gewichtige zaken zijn onder den hamer geweest. Wat vooral het „Reformatie“ publiek zal interesseren, is de gezangen-zaak, waarover drukke discussie begon op 20 Juni. Er was een voorstel van de Commissie van praeadvies om Art. 69 der kerkenorde te wijzigen, zoodat het toegelaten werd om kerkelijk goedgekeurde „hymns“ te gebruiken en eene commissie te benoemen om een bundel gezangen samen te stellen en aan de Synode van 1930 aan te bieden ter approbatie. Dat was een radicaal voorstel, uitgaande boven de verwachting van een groot deel der Synode. Een vloed van welsprekendheid begon direct te stroomen. Prof. L. Berkhof waarschuwde tegen het haastig voortschrijden in de richting van het invoeren van gezangen. Hij stelde toe dat er principieel geen bezwaar was tegen het invoeren er van. Maar ook principieel geen oorzaak om ze in te voeren. En hij betwijfelde of het nu wel de tijd was om de kerk te verontrusten met deze zaak.

De L. v. Dellen legde er den nadruk op dat het tegen de traditie der historie was. Wij moeten niet vergeten de rots waaraan wij gehouden zijn, en las voor uit oude geschriften uit de dagen der Afcheiding. Ook anderen spraken in dien geest. Doch Dr. J. K. van Baalen, kleinzoon van Prof. Brummelkamp, trachtte hen op zijne interessante manier te weerleggen. Naast de richting de Cock die zich zoo beslist tegen de gezangen kantte, was er, zeide hij, ook een andere strooming onder de Afgescheidenen, zoodat die strooming nog altijd vertegenwoordigd wordt door Prof. L. Lindeboom. Het krachtigst pleidooi voor de gezangen werd gevoerd door Dr. H. Verduin van Grand Rapids. Hij verheugde zich over het feit dat alle sprekers toestemden dat er principieel geen bezwaar was tegen het invoeren ervan. Dat was reeds veel gewonnen. Want op principe komt het toch grooten-

deels aan. Maar hij gevoelde zich geroepen om bevestigend te verschillen van Prof. Berkhof dat er principieel geen reden was om tot invoering van gezangen over te gaan. Hij meende van wel. De Kerk des Heeren is die van het Nieuwe Testament. In ieder opzicht spreekt en hoort zij de taal der volle, nieuwe Bedeeeling. Alles spreekt van den Heiland in zijn volbracht werk. De prediking, het gebed, de voorlezing der Schriftuur. Op onze Chr. Scholen zingen onze kinderen bijna uitsluitend, of geheel en al, „hymns“ (evangelische gezangen). Wij doen dat op onze vereenigingen. Op vele catechisaties. Op onze Zondagsscholen, (waarop al de kinderen onzer kerken onderwijs ontvangen), zingt men bijna uitsluitend „hymns“. Alles is in de taal des Nieuwen Testaments. Maar — als men komt tot het zingen der gemeente — dan moet alles plotseling weer terug naar de O.T. bedeeeling. Zal de N.T. Kerk trouw zijn aan haar eigen bestaan en karakter dan moet zij in alle deelen Nieuw Testamentisch zijn.

Sprekers' eigen ideaal zou zijn om heidenen te gebruiken — de O.T. psalmen en een bundel N.T. liederen. Maar als men te kiezen had zag hij liever dat wij als Kerk gezangen gebruikten met uitsluiting van de psalmen, dan dat men deze zingt met de exclusie van „hymns“. De vraag naar gezangen, zoo beweerde de spreker, komt voort uit het leven der Kerk, uit het besef dat het inconsequent is om N.T. liederen uit te sluiten, waar al het andere de taal des N.T. bezigt. Hymns van allerlei kleur en keur zijn nu reeds in gebruik. Het is meer dan noodig om een bundel aan ons volk aan te bieden.

Doch ook zijn welsprekend pleidooi kon het niet winnen. De Synode kwam niet verder dan de zaak te verwijzen naar eene commissie die in 1930 zal publiceren omtrent het principieele, historische en praktische dat behoort tot de welbekende gezangen-kwestie.

En zoo is deze zaak wederom van de baan voor een jaar of twee, of nog langer. Dat is zeker ook wel de wijste manier van handelen, en we hadden dit trouwens aangeraden in „The Banner“. Ons volk is nog niet „rijp“ voor deze zaak. En het zal nog wel een heele tijd duren voor het zulks is, wat de meerderheid betreft. Toch gelooven wij dat de Chr. Geref. Kerk in N.A. er mettertijd toe komen zal om Art. 69 K.O. te wijzigen. Men zal den aandrang eenvoudig niet kunnen weerstaan, tenzij men gewillig is om heel wat van ons jong volk in de groote steden te verliezen. Op het platteland is dat natuurlijk anders. Maar wat de groote stads-centra betreft, is er in dezen reeds heel wat verlies te boeken. De kerken die ons omringen aan alle zijden, zingen zoo goed als zonder uitzondering niets dan „hymns“. dezelfde gezangen in hoofdzaak die onze kinderen op onze eigene scholen en vereenigingen van der jeugd af aan van buiten leeren. De wijzen zijn opwekkend en gemakkelijk te leeren. En heel anders dan met de psalmen — de taal ervan wordt door jeugdigen zoowel als door ouderen verstaan. De historie niet kennend, niet wetend uit welke rots men gehouwen werd, werkt het een en ander samen om zich aangetrokken te gevoelen tot andere kerken juist om het aantrekkelijk gezang, in vlug tempo, in licht verstaanbare woorden, en tusschen beide in, met aantrekkelijk koorgezang. Vandaar de langzame doch gestadige overgang naar andere, gezangen-zingende groepen.

Als schrijver dezes de zaak bij het rechte einde heeft, en hij gevoelt zich daar verzekerd van, dan zal de Chr. Geref. Kerk in Noord-Amerika moeten kiezen of deelen tusschen twee dingen: of zich heest verzetten tegen de gezangen, en dan langzamerhand verschrompelen, gelijk de Covenanten kerken der Presbyterianen, of den weg openen tot invoering van hymns, naast de psalmen, gelijk de Vereenigde Presbyterische Kerk in de V.S. en de Presbyterische Kerk in Canada. Feit is dat alle Presbyterische kerken in de V.S. oorspronkelijk zoo goed als uitsluitend psalmzingerende kerken waren. En allen, behalve enkele kleine en afbrokkelende groepjes hebben het oude standpunt verlaten.

Derhalve, of men principieel vóór of tegen gezangen is — dat is iets waarover wij nu niet schrijven — maar de historie bewijst dat het psalmgezag het in de V.S. langzamerhand moet afleggen voor het vrije kerklied. Tenzij men, zooals gezegd, gewillig is om langzamerhand te verkwijnen. De historie herhaalt zich zelf — dat is de les der historie — hetzij die ons aangenaam is of niet. Het is dus inderdaad een geweldig probleem, dat hier genoemd wordt. Men zou meenen dat consultatie met de Geref. Kerken in Ned. alleszins wenschelijk was. Toch zal daar misschien niets van komen, eenzedeels wij die kerken ons niet geraadpleegd hebben, en anderdeels wij de toestanden zoo enorm verschillen. Men begrijpt dat dit vraagstuk alléén gezangen geldt voor de Engelsch sprekende kerken.

Van „The Banner“ gesproken, deze periodiek, in 1866 opgericht, destijds als maandblad, en thans een weekblad met over elf duizend intekenaars, zal eertlang van hoofd-redacteuren verwisselen. Schrijver dezes verzocht niet meer in aanmerking te komen voor deze positie maar de taak te mogen neerleggen, einde December 1928, als waarop hij

D.V. een arbeid van een kwarteeuw als hoofd-redacteur ten einde brengt. Zijn steeds uitgebreid werk als zendingsdirecteur was de hoofdreden waarom dit verzoek tot de Synode werd gericht. Het werd ingewilligd, met dank voor volbrachten arbeid. Dr. D. H. Kromminga werd als opvolger benoemd. Z.E.W. is predikant der Neland Ave. Kerk te Grand Rapids. Dr. H. Keegstra blijft aan als hoofdredacteur van de „Wachter“.

Omtrent de Zending kwamen dikke stukken voor de Synode. De „Board“ der Heidenzending (Board beteekent zooveel als deputaatschap), kreeg approbatie voor het plan om a.s. herfst te beginnen met het terugzenden naar China van de uitgezonden zendelingen. Slechts twee hunner waren in Shanghai gebleven en zien reikhalzend uit naar versterking, om straks weder te Jukao den onderbroken arbeid te hervatten. De eigendommen aldaar zijn zoo goed als onbeschadigd en heel den tijd, ook na de ontruiming van Jukao, op bevel der V.S. regering, is het werk voortgezet door vier inboorlingarbeiders. Dat voorstel ging er met alle stemmen, en vlug door. Maar anders liep het met de voorstellen der Indianen-Zending betreffend. Vanwege de Generale Conferentie der zendelingen op het veld werd een groot program voorgesteld, vooral Rehoboth, in den staat New Mexico betreffend.

Dat is het hoofdstation der Indianen Zending der Chr. Geref. Kerk. Aldaar is een hospitaal met veertig bedden, en een kostschool met 120 kinderen uit den Navahostam. Nu behelsde het program om een nieuw hospitaal te bouwen met 60 bedden, en de prijs ervan werd geschat op 150,000 dollar. Een geweldige som, voor éen gebouw. Daarheevens beoordeelde men een artesischen put te boren, centrale verwarming, enz. Kortom samen 200,000 dollar, of een half miljoen gulden, en alles voor Rehoboth alleen.

Schrijver dezes wees er op dat het medisch werk der zending der Chr. Geref. Kerk op die manier hoofdzaak zal worden wat uitgaven er voor betreft en niet langer hulpmiddel, in plaats van diensmaand, meesters. Hij beweerde dat indien men zulke groote uitbreiding bedoelde, het eisch des beginsels was om niet de Kerk als instelling daarmede te belasten maar om te trachten dat uit de Kerk als organisme eene vereeniging gevormd worde om de taak op hare schouders te nemen gelijk in het geval van het Petronella hospitaal op Java. Er werd medegedeeld en bevestigd dat tegenwoordig en sedert vele jaren, voor Rehoboth's hospitaal en school meer werd betaald dan voor het geheele werk der Inwendige Zending, zoowel in Canada als in de V.S. Dubbel zooveel als voor de geheele Joden Zending te Paterson en Chicago. Meer dan voor al den arbeid in China. Meer dan voor al het werk onder de Indianen op al de overige posten te samen — een zestal.

De Synode besefte ongetwijfeld dat op die manier het evenwicht in het werk zou verbroken worden en zond het voorstel terug naar de commissie van praeadvies. Die kwam later met eene gewijzigde propositie. Als eene commissie van onderzoek het noodig oordeelen mocht om een deel van dit program uit te voeren, zou de Board in speciale zitting mogen worden samengeroepen. De uitvoering van een deel van het program zou voortvreeschen dat de benodigde gelden eerst aanwezig zouden moeten zijn, in haar geld of beloften, om vervolgens heel het program te onderwerpen aan de goedkeuring der Synode van 1930.

De arbeid der Inwendige Zending in Canada gaat voorspoedig voort, dank zij het feit dat een paar der uit China vertrokken zendelingen voor dit werk beschikbaar werden gesteld. Wij hebben nu niet minder dan een zestal predikanten in dat groote land, en wel Dr. A. H. Selles, te Edmonton, Alberta; Dr. P. Hoekstra, te Van Couver, British Columbia; eertlang Dr. J. Mulder te Monarch en Granum, in de provincie Alberta; Dr. S. A. Dijkstra te Chatham, Ontario; Dr. J. Ball te Hamilton, Ontario en Dr. J. van den Hoek te Winnipeg, Manitoba. Laatstgenoemde wordt in zijn arbeid geholpen door den heer J. Wyenberg, van de „Holland Reformed Immigrant Aid Society“, terwijl „De Herant“, van 10 Juni j.l. het adres opgaaf van den heer Geo. Visser, R.R. 4, Edmonton, Alberta, als secretaris van eene vereeniging van gelijken naam. Het plan is om a.s. herfst, onder leiding van schrijver dezes, conferenties te beleggen van al de leiders in dit werk. Ons volk in Nederland zal wel doen deze adressen te neerlezen.

De medewerking van alle kerkelijke autoriteiten in het Oude Vaderland wordt zeer gewaardeerd.

Dr. P. J. Kromsigt, van de Hervormde kerk te Amsterdam, op bezoek in de V.S. was zoo goed om onze Synode die hij exclusief over deze zaak toesprak, officieus te verzekeren, dat ook zijne Kerk gewillig was om de namen in adressen van Hervormde landverhuizers aan ondergeestelende bekend te maken opdat ook zij die onze geestelijke verzorging begeerden, alzoo in contact kunnen komen met onze vertegenwoordigers in Canada. Dat het noodig is om dit te doen blijkt onder anderen uit meer dan één bericht van de manier waarop men de emigranten mishandelt. Het is onzes inziens een onafwijshare eisch dat ons Hol-

landsch v
het groote
ten conce
ondergete
waar en v
die van a
toegezegd
deesche a

737 Ma

Elders
wingen
Peters
vangen.

Wij kun
omtrent t
Eerst w
Dr Beets

De (Am
teur van
stra „Ker
The Ban
dige hoof

lij waarde
wederom
Panner“.

aanmerking
heid en a
der worden

steeds uit
moeilijk is
wedervaren

geving aan
zoek in o
fungeeren,

tig jaar zw
gon. Verde
der Kerk w
wen diens

van „The
Nog noc
oogen geh
teur funge

Wij kun
denken.
Hij had

Zijn arti
van nieuw
Voor „
verlies.

Wij hop
zal kunne
Des te
Beets zijn

aard niet
Misschie
zijn hand.

Overiger
deelig ge
Hoe gr
gepublice

Wel, da
gekeerd a
Het ove

hij — „is
toorgereed
bouwen.“

Men me
een eigen
ner“ en „
van de

Ook de
worpen.
De hoo
hoofdredac

verhoogd.
Hoe stu
interne a
blijkt wel

De Co
1. Ten
ken in
ter tafel

van Clas
Deze dri
1. Om
„De Was

2. Om
openen.
„Bescho
visceert u

op deze
a. Wij
nimmer
naamave

b. Wij
schouwv
voldoend
van „Ker

als hoofd-
s uitbrei-
hoofdrede-
erd gericht.
volbrachten
ls opvolger
l Ave. Kerk
ijt aan als

ke stukken
denzending
chap), kreeg
st te begin-
a van de
inner waren
nd uit naar
den onder-
dommen al-
heel den
e, op bevel
tgezet door
ing er met
ersdief het
g betraf
der zen-
ot program
stunt New

en Zending
spitaal met
el 120 kin-
de het pro-
ven met 60
op 150,000
bouw. Daar-
hen pal te
tom samen
n gulden.

et medisch
erk op die
uitgaven er-
l in plaats
erde dat in
doelde, het
Kerk als in-
te trachten
eeniging
schouders
Petronella
seld en be-
jaren, voor
erd betaald
ndige Zen-
S. Dobbels
Zending te
den arbeid
e onder de
men - een

die manier
ken worden
commissie
eene gewij-
van onder-
a een deel
e Board in
eroepen. De
rogram zou
elden eerst
ar geld of
in te onder-
van 1930,
ing in Ca-
het feit dat
zendelingen
gesteld. Wij
predikanten

Seles, te
van Couven-
der te Mo-
Alberta; Dr.
Ds J. Ball
en Hoek te
ordt in zijn
enberg, van
d Society".
het adres
4. Edmon-
vereening
a.s. herfst,
ferenties te
k. Ons volk
ssen te no-

autoriteiten
ewaardeerd.
de kerk te
s zoo goed
deze zaak
ook zijne
ressen van
zeetkende
nize geeste-
tael kunnen
in Canada.
blijkt onder
de manier
ell. Het is
at ons Hol-

landsch volk niet langer verstrooid wordt over het groote „Dominion", doch zich op enkele punten concentreert. Om dat te bevorderen kwam ondergeteekende het vorig jaar naar Nederland, waar en van de zijde der Ned. regering, en van die van allerlei kerkelijke autoriteiten hulp werd toegezegd in het opgeven van namen en Canadeesche adressen. Later meer.

HENRY BEETS.

737 Madison Ave. SE., Grand Rapids (Mich.) U.S.A.

Pers-stemmen.

De Synode van de Chr. Ger. Kerk in Amerika. I.

Elders in ons blad houdt Dr H. Beets beschouwingen over deze Synode.

Eetere voorlichting konden onze lezers niet ontvallen.

Wij kunnen dan ook onze „Persstemmen" daar-omtrent tot een minimum beperken.

Eerst willen we wijzen op een punt, waarbij Dr Beets zelf ten nauwste is betrokken.

De (Am. „Wachter" meldt, dat tot hoofdredacteur van dit blad werd herbenoemd Ds H. Keegstra. „Eer men stemt voor den hoofdredacteur van „The Banner", dient Dr H. Beets, de tegenwoordige hoofdredacteur, een schrijven in, luidende, dat hij waardeert, dat de Publicatie Commissie hem wederom benoemde als hoofdredacteur van „The Banner". Hij verzoekt echter niet als zodanig in aanmerking te komen, omdat de verantwoordelijkheid en arbeid als hoofdredacteur steeds zwaarder worden, terwijl zijn werk als zendingsdirecteur steeds uitgebreider wordt, zoodat het hem soms moeilijk is om aan de dubbele taak recht te laten wedervaren. Deze verklaring wordt voor kennisgeving aangenomen. De Synode willicht zijn verzoek in om tot het einde van 1928 te mogen loopen, als wanneer het precies vijf en twintig jaar zal geleden zijn, dat hij dezen arbeid begon. Verder wordt een motie gepasseerd den dank der Kerk uit te spreken voor den langen en trouwen dienst. Gekozen wordt nu als hoofdredacteur van „The Banner" Ds H. Kromminga.

Nog nooit hebben we „The Banner" onder de oogen gehad, waarin Dr Beets niet als hoofdredacteur fungeerde.

Wij kunnen ons beide moeilijk los van elkander denken.

Hij had de pen van een vaardigen schrijver.

Zijn artikelen waren steeds forsch en tintelden van nieuwe ideeën.

Voor „The Banner" beteekent zijn heengaan een verlies.

Wij hopen, dat Ds Kromminga dat eenigermate zal kunnen vergoeden.

Des te meer stellen we het op prijs, dat Dr Beets zijn medewerking aan ons blad, welke uiteraard niet zoo tijdrovend is, bestendigen wil.

Misschien ontvangen we nu nog wat meer van zijn hand.

Overigens hebben de beide kerkelijke bladen voor deelig geboerd.

Hoe groot het batig saldo is, vonden we niet gepubliceerd.

Wel, dat alleen 13.000 dollar kon worden uit-gekeerd aan de Theol. School en Calvin College.

Het overige — hoeveel dat is, staat er niet bij — is uitbesteed voor nieuwe machines, kantoorgeredschappen en verbeteringen op de gebouwen.

Men moet n.l. weten, dat de Chr. Ger. Kerk een eigen drukkerij heeft, waar behalve „The Banner" en „De Wachter" nog wel andere drukwerken van de pers komen.

Ook deze zullen wel revenuen hebben afge-voepen.

De honoraria van de mederedacteuren en de hoofdredacteuren konden over heel de linie worden verhoogd.

Hoe sterk de Kerk aldaar zich inlaat met de interne aangelegenheden van de kerkelijke pers, blijkt wel uit het volgende Synode-besluit:

De Commissie van Pracaadvies rapporteert verder:

1. Ten opzichte van het openen van nieuwe rubrieken in onze kerkelijke pers zijn er drie instructies ter tafel, namelijk twee van Clasis Zeeland en een van Clasis Wisconsin (Agenda, Part. II, p. XVIII). Deze drie instructies behelzen echter twee zaken:

1. Om de rubriek „Beschouwingen en Critieken" in „De Wachter" te heropenen.

2. Om soortgelijke rubriek in „The Banner" te openen. Aangaande het heropenen van de rubriek „Beschouwingen en Critieken" in „De Wachter" adviseert uwe Commissie de Synode uit te spreken niet op deze zaak in te kunnen gaan:

a. Wij, de rubriek, blijkens Acta Synodi 1908, p. 47, nimmer opgeheven is geworden, en er slechts een naamverandering plaats greep;

b. Wij zaken, die vroeger onder het hoofd „Beschouwingen en Critieken" behandeld werden, thans voldoende in de rubriek van den hoofdredacteur en van „Kerkelijk Leven" behandeld kunnen worden;

c. Wij natuurlijk iedere kerkeraad of classis, mocht men daaraan behoefte gevoelen de vrijheid heeft den redacteur te wijzen op zaken, die hunns inziens noodig besproken moeten worden.

Aangaande het openen van een soortgelijke rubriek in „The Banner", adviseert uwe Commissie de Synode uit te spreken, dat er geen behoefte aan een dergelijke rubriek in „The Banner" bestaat.

Wij artikelen van bedoelden aard zeer wel in de rubrieken „Editorials" en „Our Doctrine" kunnen be-handeld worden.

Abdus besloten.

Men heeft ons weleens verzekerd, dat eenige zaak, welke op geestelijk gebied ligt, in Amerika alleen kans van slagen heeft, wanneer de kerk als instituut haar ter hand neemt.

Wij vreezen weleens, dat die op den duur top-zwaar zal worden.

In elk geval lijkt het ons juist, dat de kerk als instituut niets op zich neemt, wat de Kerk als organisatie volbrengen kan.

De laatste gunst men soms te weinig gelegenheid om zich naar haar aard te doen gelden.

Gelukkig zijn er tekenen, welke toonen, dat men dit ook in Amerika begint in te zien.

Bijzonder trof ons het volgende in het Synode-voorstel:

Dr P. J. Kromsigt van Amsterdam en vertegenwoordigende de classis der Hervormde kerk van genoemde stad omtrent den arbeid onder de Nederlandse emigranten in Canada en spreekt met groote waardeering over onzen arbeid onder dezen. Beantwoordt door Dr Y. P. de Jong.

Dr Kromsigt, voor wien het „separatisme" de nachtmerrie is op een Synode van „separatisten". Heelmaal niet bang, dat het dak van het Synodegebouw op zijn hoofd zou neerstorten!

Het is wel een curiosum!

Hieruit blijkt, dat zelfs Dr Kromsigt in het buitenland niet dezelfde is als in zijn vaderland.

Het overtrekken van de grenzen heeft ook op hem een mysterieuze uitwerking gehad.

Maar natuurlijk zal hij in ons land wel zijn filippijns tegen de vrije kerken en het „separatisme" met herstelde krachten hervatten.

Wij leven nu eenmaal in een wonderlijke wereld.

Naar wij vernemen bevatte de „Grand Rapids Press" het bericht, dat de Synode de conclusies van het rapport inzake de vermoedelijkheden heeft aangenomen en dat in de plaats van Ds B. K. Kuiper tot hoogleraar in de kerkgeschiedenis is benoemd Ds H. Kromminga.

De Synode te Budapest.

In afwachting van de artikelen, welke prof. Sebestyen beloofde in ons blad te zullen schrijven over de Synode te Budapest, namen wij vast uit „De Bazuin" dit artikel van prof. Bouwman over:

De landssynode der Gerel. kerk in Hongarije, die om de tien jaren gehouden wordt, werd 8 Mei 11. te Budapest geopend.

De openingssamenkomst werd gehouden in de kerk aan de Calvijnplaats, waarin Dr Desiderius Balthazar vooring.

De rijksbestuurder, Nic. Horty, zelf lid van de Gereformeerde kerk, ontving de leden der Synode, en hield daarbij de volgende toespraak: „Met hartelijke sympathie begroet ik hier de landssynode van de Gereformeerde kerk van Hongarije, welke zich gereed maakt door hervormingen en nieuwe regelingen aan de behoeften van het nieuw opbloeiende nationale en kerkelijke leven te voldoen. Als trouwe zoon van onze kerk volg ik met warme belangstelling en aandacht het werk van de kerk, dat tot doel heeft het echte geloofsleven en de gelouterde zedelijkheid te bevorderen, en hetwelk inzicht geeft op de schoonste hoop. Tot de heerlijkste resultaten, die wij in het laatste tiental jaren verkregen hebben, moeten wij bovenal rekenen de versterking van het godsdienstig bewustzijn, dat zich overal openbaart. En tot de meest betekenisvolle taak der kerk behoort het in deze richting werkzaam te zijn. Want, terwijl de kerk in de harten harer leden het religieuze leven aankweekt, en op deze wijze een grondslag legt voor de eerbied voor de wetten, openbaart zij zich als de sterkste pijler der burgerlijke orde en de beschermers des vaderlands, voor welks welzijn te werken wij immers allen — zonder onderscheid van belijdenis — met toewijding van al onze krachten bereid zijn. Terwijl ik u dan van harte dank, dat gij mij bij het begin van uwen zegenvollen arbeid hebt opgezocht, smee ik den zegen van den Almachtige voor alle leden der Synode af, opdat deze tot welzijn van ons land en onze kerk rijke vruchten dragt."

Als afgevaardigden van buiten waren tegenwoordig: Prof. Dr Duncan van de universiteit St. Andrews; van de vereenigde vrije kerk van Schotland; Rev. Quen; uit Amerika Dr Mac Farland, en van de organisatie Life and work: Dr Adolf Keller.

Door den ouderling-voorzitter der synode werd ge-vozen op de groote verliezen, die de Gereformeerde kerk van Hongarije tongevolge van den vrede van Trianon had verloren. Van de 2080 Gereformeerde gemeenten bleven in het verkleinde Hongarije slechts 1020, en van de 2.650.412 zielen niet meer dan 1.670.144.

Een gewichtige beslissing werd genomen op het punt van de gemeende huwelijken. Volgens de wetten van de Gereformeerde kerk mogen de paedagogen, die in dienst der kerk zijn, slechts met de aanhangers van de Gereformeerde of Evangelische kerk in het huwelijk treden. Er was een voorstel, om deze bepaling te verruimen, namelijk, dat een gemengd huwelijk geoorloofd zou zijn, mits de Gereformeerde religie van de kinderen van beide geslachten door een schriftelijke verklaring verzekerd zou zijn. Dit voorstel werd afgewezen.

Een van de gewichtigste besluiten der Synode was, dat omtrent de kerkelijke tucht. In een principiële verklaring werd uiteengezet, dat Christus is het hoofd der kerk en dat in zijn naam de sleutelmacht moet worden uitgeoefend. Om de heilichheid der kerk beter te doen uitkomen, werden de volgende maatregelen getroffen.

De tucht, welke tot hertoe bestond in de bestraf-fing en in het ontnemen van het actieve en passieve kiesrecht, werd uitgebreid, doordat de kerk de zon-daren uitsluit van het heilig avondmaal, en van het gebruik der overige kerkelijke rechten, met uitzon-dering van het kerkbezoek, den doop der kinderen en de mogelijkheid om de kinderen naar de Gereformeer-de scholen te zenden.

Als duur van de geldigheid der straffen werd ten hoogste vijf jaren gesteld. Herhaalde waarschuwing en vermaning moeten aan de toepassing der kerke-lijke tucht voorafgaan.

Uit deze bepalingen omtrent de kerkelijke tucht blijkt, dat de Hongaarsche kerk een periode van geestelijke verdieping ingetroden is. Zij ontplooft zich al meer als eene vergadering van geloovigen, naar het Calvinistische ideaal. Zij is nog wel niet wat zij moet zijn, maar er is een ernstig streven om zich als Gereformeerde kerk te openbaren.

De Synode te Tulsa.

Nog een derde Synode trekt onze belangstelling n.l. die van de Presbyteriaansche Kerk in Amerika. Vooral de zaak van het Seminarie te Princeton staat voor ons in het brandpunt.

Zij is nog niet tot een beslissing gekomen, maar voor een jaar uitgesteld.

In het kort deelt „De (Am. Wachter" mee:

Dezer dagen was ook de Presbyterian Church (North) in Generale Synode te Tulsa, Oklahoma, vergaderd. Reeds meer dan eens schreven we in 'verleden over wat er in die Kerk omgaat tegenwoordig. Om onze verwantschap met die Kerk in leer en kerk-regeering is er onzerzijds ook in hare aangelegen-heden meer dan gewone belangstelling.

Sommige zaken, waarvan we wisten, dat ze ter be-handeling zouden voorkomen, stonden bij ons natuur-lijk op den voorgrond in die belangstelling. Met ver-langen zagen we uit naar bericht dienaangaande.

Wel het meest waren we benieuwd naar wat er met Princeton's Seminary gedaan zou worden. En het bericht heeft ons gemeld, dat er nog niets mede ge-daan is. Ja, er zijn natuurlijk wel rapporten geleverd, een meerderheids- en een minderheidsrapport; er zijn varige speeches afgelezen en ook wel besluiten ge-vallen. Maar eene oplossing is er niet gevonden.

Noch het meerderheids-, noch het minderheids-rap-port werd aangenomen. De beslissing werd uitgesteld tot de vergadering der volgende Generale Assembly in 1929; de bestaande Commissie van ERF, die in 1926 werd benoemd, gecontinueerd en alle Presbyterische bladen verzocht, om zich gedurende een jaar van dis-cussie over deze zaak te onthouden. En aan de Board of Directors (van het Seminary) werd de opdracht ge-geven, om onverwijld stappen te nemen tot het bij-leggen van de geschillen in het Seminary en te rap-porteeren aan de General Assembly in 1929.

Nog geen beslissing! Nu verfeffening en oplossing der moeilijkheden gezocht achter gesloten deuren! Goed en wel, maar nu mogen de rechtzinnigen wel dubbel op hun hoede wezen. Want nu zal men de rug-gesteun van het getrouwe, meelevende volk missen, en dat volk zal missen bekendheid met het verloop der zaken en alzoo misschien in slaap gestust worden. We zijn inderdaad verre van gerust. En de bladen zich van discussie onthouden? Maar als die Commissie van ERF, of de Board of Directors gehoude het jaar van zoogenaamde wapenstilstand eens verkeerde dingen doen, mag de kerkelijke pers dan wel zwijgen? Im-mers neen. Ook de mannen van de pers hebben hunne verantwoordelijkheid voor God.

Er was een verzoekschrift ter tafel ondertekend door 10.000 orthodoxe predikanten en ouderlin-gen om geen wijziging te brengen in het beheer van het seminarie te Princeton.

Over zulk een massa-petitionnement sprak de Synode haar afkeuring uit.

Wij weten niet in welke bewoordingen die af-keuring is uitgesproken.

Als men zich tot het formeel beperkte kan daarlegen niets worden ingebracht.

Als het materiële daarmee maar niet in een hoek wordt geduwd.

In „De Rotterdammer" geeft prof. H. J. G. van Andel nog deze interessante bijzonderheden.

Het begin der vergadering toonde aldaar dat er spanning in de lucht zat. Er waren vier candidaten voor president: een ultra-fundamentalist, bankier Smith van Philadelphia, die verleden jaar tot alier verwondering zijn stemmen had overgedaan aan Dr Speer, moderaat der moderaten; een geprononceerde fundamentalist, Dr J. A. Dunkel van Indianapolis, als zodanig aangekondigd, ja zelfs met grooten durf „partijman" geheeten, alsof de echte Calvinisten niet het recht hadden op alle zetels in een historisch Gereformeerde Kerk; een moderaat fundamentalist, Dr H. K. Walker van Los Angeles, en een liberaal Dr Mc. Alee van het liberale Mc. Cornick Seminarie te Chicago. De eerste en de laatste trokken zich terug. Bij de verkiezing bleek Walker 303 en Dunkel 318 stemmen op zich te vereenigen. Dit leek oogenachtig een repetitie te worden van 1927, doch men moet niet vergeten, dat Walker verscheidene stemmen moet gehad hebben ter wille van de hoffelijkheid — hij was een Westersch candidaat en de Synode was in het Westen — en ter wille van de tarteek: Tal van geprononceerde fundamentalisten moeten op Walker gestemd hebben, om de „moderaten" gunstig te stemmen in de Princeton-zaak.

Twee dagen later was er een incident, dat toont hoe na tien jaar de heksen verhangen zijn. Het is de gewoonte ex-presidenten uit te noodigen de Synodes bij te wonen om een soort groot of zegenbede uit te spreken. Patten, die van wege zijn hoogen leef-tijd niet komen kon, had een brief gestuurd, om de Princeton-zaak te bepleiten en deze brief werd in circulaire-vorm uitgedeeld. Toen haalde Dr Henry van Dyke een strek uit, die de twijfelaars onder de